

IDRÆTTEN I TAL 2016

STATUS PÅ FORENINGSIDRÆTTEN I DANMARK

Michael Fester & Peter Gottlieb

2017

**BEVÆGER
DANMARK**

Titel

Idrætten i Tal 2016 – Status på foreningsidrætten i Danmark Idrætten i tal 2016

Hovedforfatter

Michael Fester

Øvrige bidragydere til rapporten

Peter Gottlieb

Øvrig grafik og opsætning

DIF Analyse

Udgave

1. Udgave, Brøndby, april 2017

Udgiver

Danmarks Idrætsforbund

Brøndby Stadion 20

2605

Tlf. 43 26 26 26

E: analyse@dif.dk

W: www.dif.dk/analyse

Gengivelse af denne rapport er tilladt med tydelig kildehenvisning.

INDHOLDSFORTEGNELSE

RESUME	4
INDLEDNING	5
UDVIKLINGSTENDENSER I FORENINGSIDRÆTTEN	6
Folkeskolereformen – Ikke den frygtede konsekvens	6
Motionsaktiviteter stormer frem	7
DET SAMLEDE OVERBLIK	8
Medlemstal	8
Foreningstal	9
Foreningsstørrelser	10
DEN SAMLEDE FORENINGSIDRÆT	11
Overlap mellem idrættens hovedorganisationer	11
Største medlemsvækst	14
Største medlemstab	15
BEVÆG DIG FOR LIVET	16
UDVIKLING FOR DIF OG SPECIALFORBUNDENE	17
Største medlemsvækst	17
Største medlemstab	18
Alder	19

RESUME

Rapporten afrapporterer en lang række af de seneste medlemstal fra idrættens hovedorganisationer; DIF, DGI og Firmaidrætten med et fokus på især DIF. Rapporten kigger primært på udviklingen fra 2015 til 2016. Dette korte afsnit tjener som et resumé af hovedresultaterne, hvor der ellers henvises til de enkelte afsnit.

- Fremgang for DIF og DGI, tilbagegang for Firmaidrætten.

DIF og DGI oplevede i 2016 en vækst i medlemstallet på hhv. 9.390 og 31.427, mens Firmaidrætten oplever en tilbagegang på 3.234 medlemmer. Man skal huske på, at der er et betydeligt overlap, således at den samlede foreningsidræt oplever en tilbagegang på 1.103 medlemmer. Kigger man alene på DIF og DGI er der dog samlet sket en fremgang – rensset for overlap – på 1.924 medlemmer.

- Folkeskolereformen har ikke den frygtede konsekvens

Efter flere års tilbagegang blandt børnemedlemstallet, oplever DIF og DGI en stigning i børnemedlemstallet. Den samlede foreningsidræt oplevede i 2016 en stigning på hele 8.046 børn (0-12 år), og DIF kan med en stigning på 10.452 op til 582.911 medlemmer, rapportere om det højeste antal af børnemedlemmer i DIF's historie. Historien om folkeskolereformens negative indflydelse på foreningslivet, kan således aflives.

- Motionsidrætter fortsat på vej frem

Et af hovedindtrykkene både i den samlede foreningsidræt og i DIF alene, er at det er de motionsprægede idrætter som oplever vækst. Idrætter hvor konkurrenceelementet ikke er det vigtigste, hvor aktiviteter som fitness, løb, cykling og nu også floorball oplever store medlemsfremgange.

- Bevæg dig for Livet-aktiviteter i vækst

De ti aktiviteter under Bevæg dig for livet-fanen har samlet oplevet en medlemsvækst på 27.414 medlemmer, hvilket især skyldes den store stigning i fitness. Det svarer til en stigning på 3 pct. henover de seneste år i disse aktiviteter alene.

- Danmarks Gymnastik Forbund den store højdespringer

Danmarks Gymnastik Forbund oplever endnu et år med stor medlemsfremgang. Det er nu samlet blevet en stigning på 57.465 medlemmer til forbundet siden 2006. Stigningen skal især findes i fitness, men i år er der også sket en stigning i antallet af gymnastikudøvere, især blandt børn.

- Dansk Boldspil-Union oplever stort medlemstab

Mens en række motionsprægede aktiviteter oplevede medlemsvækst i 2016, var der også tilbagegange at spore. Især Dansk Boldspil-Union med 4.582 færre medlemmer, oplevede en stor tilbagegang. Tilbagegangen i DBU sker ovenpå to år med medlemsfremgang. Derudover kan Dansk Ride Forbund og Dansk Golf Union også melde om tilbagegange.

- Kvinder i vækst

2016 bød især på en stor vækst blandt piger/kvinder i DIF-idrætten. Hele 8.750 flere piger/kvindelige medlemmer blev det til i 2016, hvilket bringer det samlede antal kvindelige medlemmer op på over 800.000, hvilket er det højeste i DIF's historie. Dertil kommer at andelen af kvindelige medlemmer ligeledes er den højeste nogensinde.

INDLEDNING

I 2012 blev idrættens tre hovedorganisationer, Danmarks Idrætsforbund (DIF), DGI og Dansk Firmaidrætsforbund (Firmaidrætten) i fællesskab enige om, at man fremover ville registrere organisationernes foreninger og medlemmer med den samme optællings- og opgørelsesmetode. Som følge heraf blev Centralt Foreningsregister (CFR) oprettet. Denne rapport samler op på de vigtigste hovedtendenser indenfor for DIF samt for den samlede foreningsidræt med alle tre organisationer. Rapporten præsenterer et mindre udpluk af hovedtallene set i forhold til 2015-tallene. I forlængelse af denne udgivelse har DIF oprettet www.dif.dk/medlemstal, hvor det er muligt at lave en lang række datakørsler på egen hånd, ligesom det er muligt at gå langt dybere ind i forenings- og medlemstallene. Der henvises derfor til ovenstående web-adresse, såfremt man ønsker at se nærmere på medlemstallene.

UDVIKLINGSTENDENSER I FORENINGSIDRÆTTEN

Dette afsnit er baseret på en gennemgang af de mange mere detaljerede tal, der findes på www.dif.dk/medlemstal. De udviklingstendenser, som beskrives i det følgende afsnit, er således en opsamling på de følgende afsnits overordnede indtryk. Der er selvsagt det forbehold, at afsnittet udelukkende fokuserer på udviklingen fra 2015 til 2016. Der er derfor ikke nødvendigvis tale om en længere årrækkes tendenser, men derimod om tendenser baseret på et enkelt års udvikling, uagtet om denne har været til stede i flere år.

Folkeskolereformen - Ikke den frygtede konsekvens

Et af de store samtaleemner i de forgange år, både i samfundet generelt og i relation til foreningsidrætten, har været folkeskolereformen og dens betydning for børnenes muligheder for at dyrke foreningsidræt. Folkeskolereformen blev gennemført i 2014, med opstart i sommeren 2014.

I kølvandet på folkeskolereformens vedtagelse og implementering hørte man fra forskellige kilder, at det ville have en meget stor negativ betydning for idrætsforeningerne, hvor enkelte foreninger rapporterede om relativt store medlemstab, og i hvert fald frygtede de store konsekvenser reformen ville have for deres medlemstal.

Ved afrapporteringen af medlemstallene i 2014 blev det beskrevet, hvorfor det på daværende tidspunkt var for tidligt at konkludere noget om reformens betydning på baggrund af medlemstallene, og at man i stedet skulle vente på de efterfølgende års medlemstal, for at begynde at analysere og diskutere reformens eventuelle betydning for idrætsforeningerne.

Det er især børnegruppen (0-12 år) der er interessant i denne sammenhæng, da den næste aldersgruppe i CFR-systemet er 13-18 år, og dermed også indeholder en række børn over folkeskolealderen.

Hvis man først og fremmest kigger på udviklingen i medlemstallet for den samlede foreningsidræt – uden overlap – kan man identificere en fremgang i medlemstallet. Hvor der i 2015 var 632.564 medlemmer i foreningsidrætten i alderen 0-12 år, er antallet af børnemedlemmer steget til 640.610 i 2016. Der er således tale om en fremgang på 8.046 medlemmer, svarende til en stigning på 1,3 pct. af børnemedlemmerne i foreningsidrætten.

Man skal dog huske på, at de opgjorte tal redegør for medlemskaber og ikke for individer. Man kan dermed ikke sætte et lighedstegn imellem de 8.046 medlemmer og dermed konkludere at 8.046 flere børn dyrker foreningsidræt i 2016 end i 2015. En analyse der dog ofte laves – og understøttes af den seneste undersøgelse af Danskernes motions- og sportsvaner fra Idrættens Analyseinstitut – er, at med den længere skoledag har enkelte børn måtte fravælge en eller flere af de idrætter man gik til, hvorfor man stadig går til foreningsidræt, men muligvis ikke til så mange forskellige som tidligere. Det er dog ikke muligt at be- eller afvise dette postulat på baggrund af medlemstallene, det kan blot konstateres, at der er flere medlemmer børnemedlemmer i foreningsidrætten i år end tidligere, og i DIF alene er der tale om det højeste antal 0-12-årige medlemmer nogensinde.

Når man taler om folkeskolereformen er det også vigtigt at understrege, at fordi aldersgruppen går fra 0 til 12 år, er der også en række årgange med, som er for unge til at gå i skole og eventuelle stigninger derfor i praksis, sagtens kan ske i disse årgange i stedet, hvor man eksempelvis ser en del gymnastikforeninger tilbyde forskellige motoriske hold til de mindste børn. Pointen omkring reformen er derfor ikke nødvendigvis at det skaber langt flere medlemmer, men at reformen bestemt ikke har taget livet af foreningsidrætten. Det bemærkes også, at der er aldersgrupper over de 12-årige som går i skole, men med en samlet fremgang i foreningsidrætten på 1.855 medlemmer i alderen 13-18 år, er der altså tale om en fremgang i alle årgange i CFR-systemet, som har skoleaktive.

Motionsaktiviteter stormer frem

Igen i årets medlemstal er det tydeligt, at det er motionsorienterede aktiviteter, som oplever den klart største medlemsvækst. I 2016-tallene er det umuligt at komme uden om den nærmest eksplosive stigning fitness har oplevet, og med hele 38.614 flere fitnessmedlemmer, er der tale om en betydelig vækst. Det er altså en stigning på 22,5 pct. på blot et enkelt år. Bag denne stigning er der dog også en teknisk ændring, som har betydning for tallet. Tidligere hed denne aktivitet 'træning i motionscenter – fitness', hvor den nu blot hedder fitness. Ændringen er sket for at rumme de mange forskellige aktiviteter som hører under fitness, der i dag er et meget bredt begreb. Dette forhold understreges af, at der i 2015 var 498 klubber som havde medlemmer i aktiviteten 'træning i motionscenter – fitness', mens der i 2016 er hele 878 foreninger, altså en kraftig stigning på knap 400 foreninger. Langt de fleste af disse "nye" er dog meget små enheder, hvorfor det kun forklarer en del af stigningen. Blandt de 498 foreninger, som ligeledes havde fitness i 2015 er der sket en stigning på over 10.000 alene, hvilket understreger, at det er en aktivitet i kraftig vækst.

Det afspejler sig således også tydeligt i medlemstallene, hvor der på tværs af idrættens tre hovedorganisationer, kan identificeres en vækst siden 2012 på brede motionsaktiviteter. Fitness har gradvist udviklet sig til en større foreningsidrætsaktivitet end klassiske foreningsidrætter som badminton, golf og håndbold. Det er således gået hen og blevet den 4. største foreningsidræt kun overgået af fodbold, gymnastik og svømning.

Fitness er samtidig karakteriseret ved, at aktiviteten rummer en lang række forskellige motionsaktiviteter, hvor fodbold- og håndboldaktiviteterne er mere enstrengede og tydelige aktiviteter, hvorfor motionsudviklingen hen mod mindre faste og specialiserede aktiviteter er ganske interessant. Samtidig er der ikke noget der tyder på, at denne udvikling ændrer sig de nærmeste år.

Når man kigger på årets medlemstal, er der således også en klar overvægt af motionsprægede aktiviteter, forstået på den måde, at konkurrenceelement er sat i baggrunden – engang imellem slet ikke eksisterende – og i stedet er kommet fokus på motionen.

Udover fitness oplever aktiviteter som løb, motionsfloorball og vægtløftning ligeledes store medlemsstigninger i disse år, hvilket blot er med til yderligere at understrege pointen om, at de motionsprægede aktiviteter vækster.

DET SAMLEDE OVERBLIK

I dette afsnit afrapporteres de samlede medlems- og foreningstal for idrættens tre hovedorganisationer, DIF, DGI og Firmaidrætten. Der afrapporteres ligeledes det samlede medlems- og foreningstal, når der sorteres for dobbeltmedlemskaber af mere end én organisation, som således tæller som værende medlems- og foreningstallet for den samlede foreningsidræt.

Medlemstal

Indledningsvis er fokus på de officielle medlemstal for de tre hovedorganisationer for 2016. Der tages i dette tilfælde ikke højde for hvorvidt medlemmerne er medlemmer af mere end én af hovedorganisationerne.

Tablet 1 – Officielle medlemstal for idrættens tre hovedorganisationer, 2016

Organisation	2016
DIF	1.918.257
DGI	1.555.510
Firmaidrætten	363.937

Tabellen viser, at DIF fortsat er Danmarks største idrætsorganisation med 1.918.257 medlemmer, efterfulgt af DGI med 1.555.510 medlemmer og Firmaidrætten med 363.937 medlemmer.

Hvis der kigges på udviklingen fra 2015 til 2016 har DIF og DGI oplevet et stigning i medlemstallet, mens Firmaidrætten har oplevet et medlemstab. I nedenstående tabel kan den numeriske og procentuelle udvikling i medlemstallet fra 2015 til 2016 aflæses.

Tablet 2 – Udvikling i medlemstallet blandt idrættens hovedorganisationer

	2015	2016	Udvikling	I pct.
DIF	1.908.867	1.918.257	9.390	0,49%
DGI	1.524.083	1.555.510	31.427	2,06%
Firmaidrætten	367.171	363.937	-3.234	-0,88%

Tabellen viser, at den største fremgang kom i DGI, som i det forgangne år steg med 31.427 medlemmer, svarende til en stigning på 2,06 pct. DIF havde ligeledes en stigning i medlemstallet fra 2015 til 2016 på 9.390 medlemmer, svarende til en stigning på 0,5 pct. Både DIF og DGI har således vendt seneste års medlemstilbagegang til en fremgang i år. Omvendt har Firmaidrætten oplevet et fald for tredje år i træk, denne gang på 3.234 medlemmer, svarende til 0,88% af medlemmerne.

Medlemsstigning i DIF skal især findes blandt børn i 0-12 års alderen, hvor der er kommet 10.452 yderligere medlemmer i det forgangne år. Det svarer til en stigning på 1,8 pct. I DGI er det især blandt voksne i alderen 25-59 år, at stigningen er sket, hvor der er kommet 13.852 yderligere medlemmer i det forgangne år. Dertil kommer, at der i DGI også er sket en stor stigning i antallet af børnemedlemmer med en stigning på 9.833 medlemmer. Værd at bemærke, er ligeledes at både DIF og DGI har oplevet store stigninger på kvinde-siden, med en stigning på hhv. 8.750 og 21.470 kvindelige medlemmer.

Hos Firmaidrætten er det største fald sket blandt seniorer over 60 år, hvor der er 2.186 færre medlemmer, men der er tilbagegang hos Firmaidrætten i fire ud af fem aldersgrupperinger dette år. Det er dog værd at bemærke en stigning på 2.501 medlemmer hos Firmaidrætten i alderen 13-18 år.

Hvis der fokuseres på den samlede foreningsidræt i Danmark, hvor de medlemmer, som er organiseret af mere end én organisation kun tæller med én gang, kan det samlede medlemstal for foreningsidrætten i Danmark identificeres i nedenstående tabel.

Tablet 3 – Medlemstallet for den samlede foreningsidræt uden dobbeltmedlemsskaber

Unikke	2015	2016	Udvikling
Medlemstal	2.559.073	2.557.970	-1.103

Tabellen viser, at der i 2016 var i alt 2.557.970 medlemmer i foreningsidrætten, hvilket er en tilbagegang på 1.103 medlemmer i forhold til 2015. Det er dog værd at bemærke, at hvis man kun kigger på DIF og DGI er der i de to organisationer sket en stigning i det unikke medlemstal på 1.924 medlemmer.

Foreningstal

Hvis fokus flyttes fra medlemstallene over på foreningstallene, kan det konstateres at DIF også her er Danmarks største idrætsorganisation. I nedenstående tabel kan antallet af foreninger i de tre hovedorganisationer aflæses.

Tablet 4 – Officielle foreningstal for idrættens hovedorganisationer, 2016

Organisation	2016
DIF	8.953
DGI	6.318
Firmaidrætten	239

Tabellen viser, at DIF samlet set organiserede 8.953 foreninger i 2016, mens DGI havde 6.318 foreninger. Firmaidrætten havde 239 foreninger i 2016, hvilket dog ikke helt kan sammenlignes med DIF og DGI, da Firmaidrættens foreningsmodel adskiller sig med nogle meget store foreninger dækkende et større geografisk område.

Udviklingen fra 2015 til 2016 i foreningstallet kan aflæses i tabellen herunder.

Tablet 5 - Udvikling i foreningstallet for idrættens hovedorganisationer, 2015-2016

Organisation	2015	2016	Udvikling	Udvikling i pct.
DIF	9.045	8.953	-92	-1,0%
DGI	6.355	6.318	-37	-0,6%
Firmaidrætten	240	239	-1	-0,4%

Tabellen viser, at alle tre hovedorganisationer går tilbage i antallet af foreninger. Det langt største foreningstab forekommer i DIF, hvor der er 92 færre foreninger i 2016 end i 2015, hvilket er et fald på 1,0 pct. I denne sammenhæng er det værd at nævne, at der har været en betydelig tilbagegang i antallet af foreninger de senere år, fra 9.124 i 2014 til 8.953 i 2016. Faldet i foreningstallet i DIF i år, skal dog ses i lyset af medlemsstigningen.

Tabel 6 – Antal foreninger i foreningsidrætten uden dobbeltmedlemskaber

Unikke	2015	2016	Udvikling
Foreningstal	11.842	11.665	-177

Tabellen viser, at DIF, DGI og Firmaidrætten samlet organiserer 11.665 idrætsforeninger i Danmark, hvilket er en tilbagegang på 177 foreninger i forhold til 2015. Der er dermed tale om en fortsættelse af tendensen fra 2014-2015, hvor nedgangen var på 76 i alt. Noget kunne således tyde på, at en række idrætsforeninger landet over lukkes, hvilket muligvis kan forklares med henvisning til generelle samfundstendenser, hvor større dele af befolkningen søger mod byerne. Hvis man bemærker at foreningstallet for de enkelte organisationer falder mindre, end dette samlede tal giver udtryk for, skyldes det at der organiseres en række foreninger, som allerede er organiseret, hvilket der kigges på i et senere afsnit.

Foreningsstørrelser

En mulig forklaring på det faldende foreningstal kan være, at der er kommet et øget fokus på at skabe større og stærkere foreninger, hvor man ser flere og flere foreningssammenlægninger, hvor man ved hjælp af de stordriftsfordele et sådan forhold giver, har yderligere ressourcer til f.eks. udvikling

For at teste om postulatet holder stik, viser nedenstående tabel det gennemsnitlige antal medlemmer pr. forening i de tre hovedorganisationer.

Tabel 7 – Antal medlemmer pr. forening i gennemsnit

Organisation	2015	2016
DIF	211,0	214,3
DGI	239,8	246,2
Firmaidrætten	1529,9	1522,7

Tabellen viser, at foreningerne i DIF i gennemsnit er blevet større med 3,3 medlem i gennemsnit, hvilket er en forholdsvis stor fremgang i forhold til tidligere er. Forklaringen på denne forskel i gennemsnitsstørrelsen er selvsagt, at når der er en stigning i medlemstallet, men et fald i foreningstallet, vil den gennemsnitlige forening alt andet lige være blevet større.

Gennemsnitsstørrelsen på foreningerne i DGI er ligeledes steget, endda en del mere end i DIF. Den gennemsnitlige forening i DGI er nu på 246,2 medlemmer, hvilket er en stigning på 6,4 medlemmer pr. forening. En del af fremgangen i både DIF og DGI på medlemssiden skal forklares med, at der organiseres foreninger, som allerede er medlem af et specialforbund under DIF eller i DGI. Dette er typisk de lidt større foreninger, hvilket også forklarer stigningen i gennemsnitsstørrelse hos især DGI. Dette overlap i medlems- og foreningstallet kigges der nærmere på i næste afsnit.

DEN SAMLEDE FORENINGSIDRÆT

Med oprettelsen af Centralt Foreningsregister (CFR) blev det gjort muligt at se nærmere på den samlede danske foreningsidræt på tværs af de tre hovedorganisationer. I disse analyser kan eventuelle dobbeltmedlemsskaber fordeles, så det bliver tydeligt hvor der er tale om forenings- og medlemsoverlap mellem DIF, DGI og Firmaidrætten.

Indledningsvis ser afsnittet derfor nærmere på overlappet mellem idrættens hovedorganisationer, samt udviklingen heraf fra 2015 til 2016. Herefter ses der nærmere på udviklingen indenfor idrætsaktiviteterne i den samlede foreningsidræt.

Det er vigtigt at understrege, at DIF's aktivitetstal ikke er de samme som medlemstal i et specialforbund. Specialforbund under DIF's medlemstal er derfor ikke nødvendigvis det samme som en idrætsaktivitets samlede medlemstal. Eksempelvis er det ikke samtlige gymnastikudøvere, der er medlem af en forening under Danmarks Gymnastik Forbund. Derfor kan aktivitetstallene – både hvad angår antal og udvikling – variere i forhold til specialforbundets medlemstal.

Som tidligere vist i rapporten, er der samlet set 2.557.970 medlemmer fordelt på 11.665 idrætsforeninger i Danmark. Det er disse medlemmer og foreninger, der ligger til grund for de følgende analyser omkring den samlede danske, foreningsorganiserede idræt.

Overlap mellem idrættens hovedorganisationer

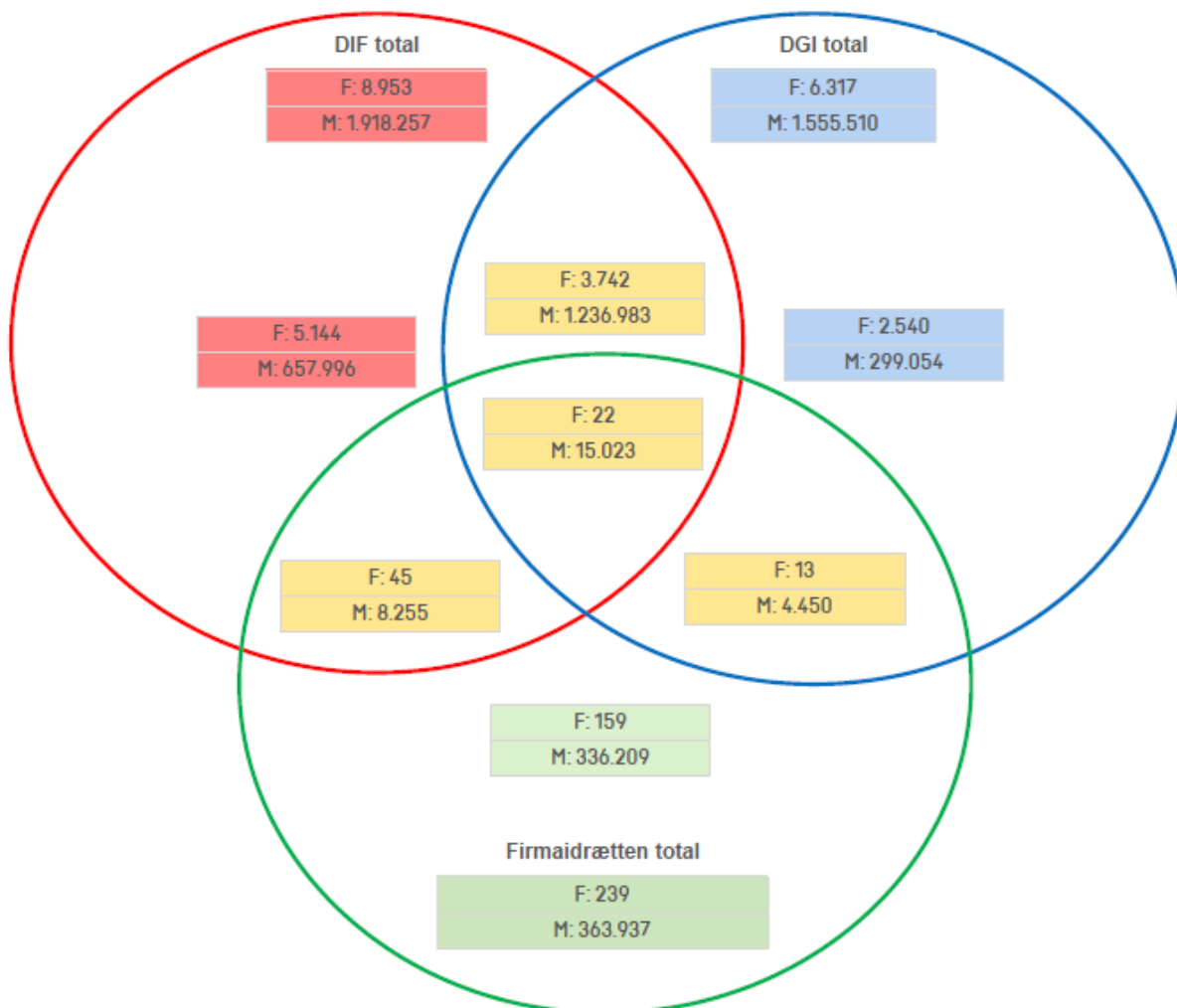
Som tidligere vist havde DIF samlet set 1.918.257 medlemmer i 2016, mens DGI og Firmaidrætten havde hhv. 1.555.510 og 363.937 medlemmer.

Hvis disse tre medlemstal lægges sammen kommer det samlede medlemstal op på langt over de tidligere nævnte 2.557.970 medlemmer, som er det samlede antal medlemmer i foreningsidrætten. Dette skyldes et betydeligt forenings- og medlemsoverlap de tre idrætsorganisationer imellem, hvilket er interessant at studere nærmere.

Ved oprettelsen af CFR blev det således muligt at identificere dette overlap - noget, der ikke tidligere var muligt, da idrætsorganisationerne ikke indsamlede og koordinerede medlems- og foreningstallene i fællesskab. Det er vigtigt at understrege, at nedenstående analyser intet fortæller om hvor stærkt tilhørsforholdet er fra foreningerne og til hovedorganisationen

I nedenstående figur er dette overlap illustreret i et cirkelsystem, hvor hver idrætsorganisation repræsenteres med en farvet cirkel, der afgrænser organisationens egen- og delmængder. Den røde cirkel illustrerer DIF, den blå cirkel illustrer DGI og den grønne cirkel illustrer Firmaidrætten.

Figur 1 - Forenings- og medlemsoverlap mellem idrættens hovedorganisationer, F=foreninger, M=medlemmer

Cirklerne kræver en nærmere forklaring for at figuren bliver forståelig.

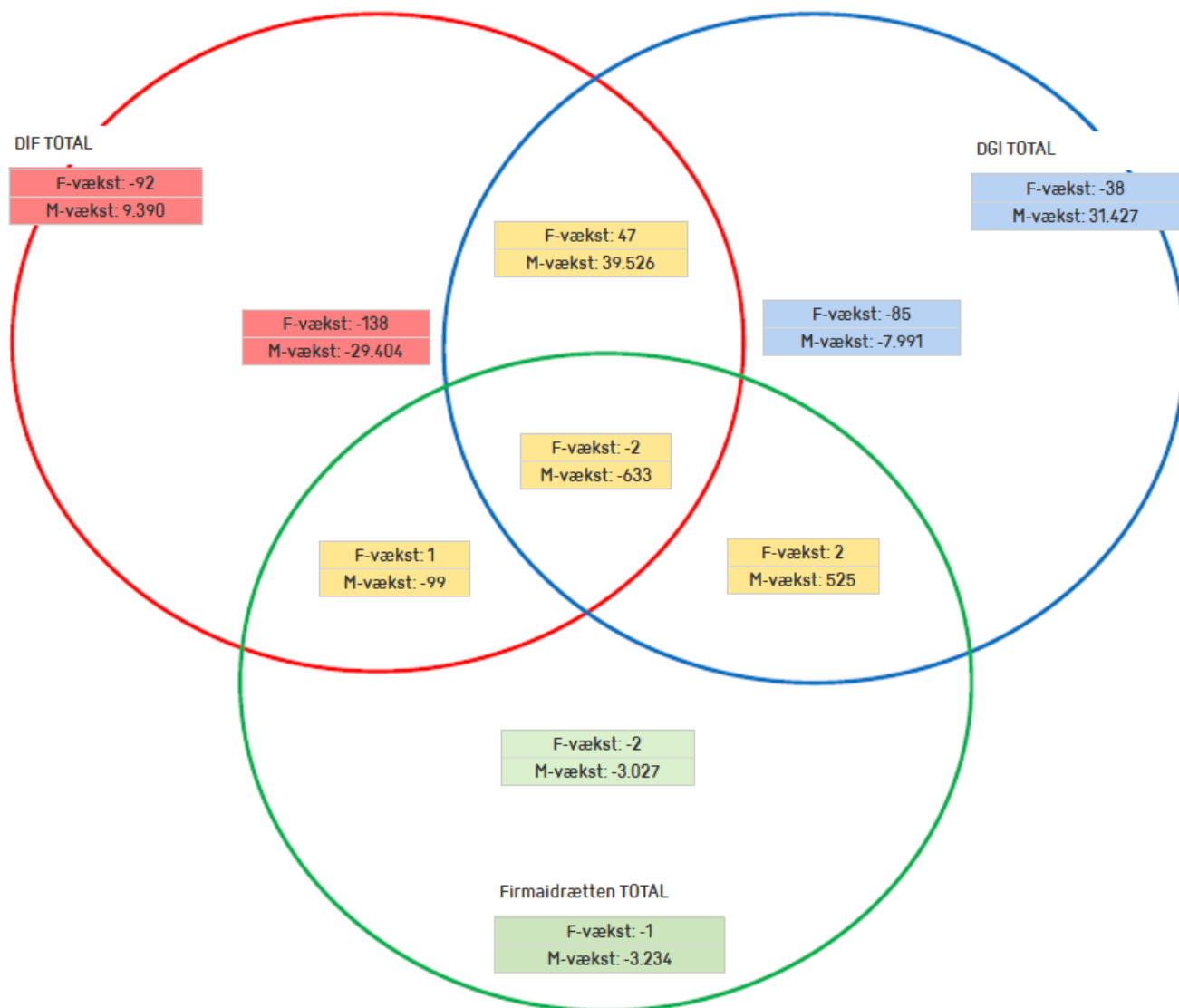
Den røde cirkel viser, at DIF samlet havde 1.918.257 medlemmer i 2016. Ud af disse 1.918.257 medlemmer var 1.236.983 ligeledes organiseret i en forening, der også var organiseret i DGI. Dertil kommer 15.0223 medlemmer, som er organiseret af alle tre af idrættens hovedorganisationer. Det betyder således, at 657.996 af DIF's medlemmer udelukkende er medlemmer af en forening, der er organiseret DIF, hvilket svarer til 34,3 pct. af DIF's medlemmer.

Når fokus flyttes over på DGI, kan man se at DGI har 299.054 ud af deres 1.555.510 medlemmer, som udelukkende er organiseret af DGI's foreninger. Det svarer til at 19,2 pct. af DGI's medlemmer ikke er organiseret af andre.

I Firmaidrætten er tilfældet noget anderledes, for der er ikke tale om det store forenings- og medlemsoverlap mellem Firmaidrættens foreninger - og DIF og DGI. Firmaidrætten organiserer således hele 92,3 pct. af deres medlemmer alene uden noget organisatorisk overlap.

På baggrund af ovenstående figur er det ligeledes muligt at lave en tilsvarende figur, der måler på udviklingen i hver af de enkelte egen- og delmængder, hvilket medvirker til at vurdere hvorvidt der er tale om en tendens til et større eller mindre overlap organisationerne imellem. Udviklingen fra 2015 til 2016 er illustreret i figuren herunder.

Figur 2 – Udvikling i overlappet mellem idrættens hovedorganisationer, 2015-2016

Figuren viser, hvordan hver enkelt egen- og delmængde har udviklet sig fra 2015 til 2016.

Man kan således se, at overlappet mellem DIF og DGI er vokset med hele 39.526 medlemmer og 47 foreninger. Der er derfor tale om, at DIF og DGI i 2015 havde organiseret 47 flere foreninger i fællesmængden end tilfældet var i 2015. Det er således interessant, at både DIF og DGI har færre medlemmer som udelukkende er organiseret hos dem hver især, mens der er kommet flere foreninger og medlemmer til i fællesmængden. Tallene siger intet om, hvor stor en andel af væksten på de 39.526, som skyldes de 47 nye fælles foreninger i fællesmængden - eller om det skyldes en vækst blandt de eksisterende foreninger i fællesmængden. Med en så voldsom vækst i forhold til foreningstallet, er det mest sandsynlige dog, at en del af væksten i fællesmængden er sket udover en organisering af hinandens foreninger.

Noget tyder dog på, at begge organisationer går målrettet efter at organisere hinandens foreninger og medlemmer, hvilket giver god mening i forhold til det tidligere omtalte visionssamarbejde, hvor det netop er hensigten at samarbejde og koordinere en indsats frem for at konkurrere. Man skal dog huske på, at disse "genorganiserede" medlemmer tæller med i organisationernes medlemstal, hvorfor medlemstallene for hhv. DIF og DGI ville have været en del lavere, såfremt man ikke måtte/kunne organisere allerede organiserede medlemmer.

Største medlemsvækst

Hvis blikket rettes mod udviklingen for den samlede danske foreningsidræt, hvor der er renset for eventuelt overlap, kan der tegnes nogle interessante udviklingstræk.

I nedenstående tabel kan de fem idrætsaktiviteter, som har oplevet den største numeriske vækst i 2015, aflæses.

Tabel 8 – Størst vækst for den samlede foreningsidræt

Aktivitet	2015	2016	Udvikling	Udvikling i pct.
Fitness	171.497	210.111	38.614	22,5%
Løb	67.890	71.015	3.125	4,6%
Vægtløftning	8.648	11.060	2.412	27,9%
Idræt for seniorer	26.911	28.933	2.022	7,5%
Basketball	12.660	14.020	1.360	10,7%

Tabellen viser, at den største medlemsvækst skal findes i aktiviteten 'fitness', som i alt har fået hele 38.614 nye medlemmer i 2016 svarende til en vækst på 22,5 pct. Denne stigning er således markant større end stigningen fra 2014 – 2015, hvor den var på 6.424 medlemmer. Samlet set betyder dette, at aktiviteten 'fitness' er den fjerdestørste foreningsidrætsaktivitet i Danmark - og at den haler kraftigt ind på svømning, som i dag er den tredjestørste foreningsidrætsaktivitet. For den samlede liste over aktiviteter henvises til www.dif.dk/medlemstal. Den rendyrkede motionsaktivitet, som ofte ikke har samme præg af konkurrenceelementer, vokser således hastigt år for år, og viser at de motionsprægede aktiviteter er en stor del af foreningsidrættens fremtid og kommer til at spille en afgørende rolle i realiseringen af visionen.

Hvis man kigger nærmere på 'fitness' i relation til aldersgrupperne, er der vækst blandt alle aldersgrupper. Langt størstedelen af væksten skal dog findes hos de voksne (25-59 år) med en stigning på 27.616 medlemmer og blandt seniorer (60+ år) med en stigning på 7.574 medlemmer. Der er således tale om en aktivitet, der henvender sig meget bredt til flere forskellige aldersgrupper på en og samme tid.

Kigger man på køn er der dog store forskelle at spore, hvor der er kommet hhv. 29.131 flere kvinder og 9.483 flere mænd til aktiviteten i løbet af 2016. Aktiviteten har derfor 114.307 kvindelige og 95.804 mandlige medlemmer. Det betyder samlet set, at idrætsaktiviteten 'fitness' er en af de aktiviteter, der formår at appellere bredest til mange grupper på samme tid - og inkluderer flest mulige.

En anden aktivitet der igen i år har oplevet en stor positiv vækst er 'løb', som i det forgangne år har fået 3.125 yderligere medlemmer. Af disse er 1.474 voksne (25-59 år) og 971 er seniorer (60+ år). Det skal dog også understreges, at 'løb' oplever en vækst blandt 13-18-årige, hvor der i 2016 var en stigning på 558 medlemmer, svarende til en stigning på 36,7 pct.

Samlet set viser tabel 8, at det især er motionsprægede aktiviteter som går frem, hvor fokus ikke er på et konkurrenceelement, men derimod på et motionsperspektiv, hvor bevægelsen er det vigtigste element. Dette har været tilfældet de seneste par år, og det er især voksne og seniorer som søger imod de motionsprægede aktiviteter, og DIF's og DGI's vision 'Bevæg dig for livet' søger også netop at ramme disse målgrupper, med aktiviteter der har motionen som det primære. I de kommende år bliver det interessant at se hvorvidt billedet fortsætter.

Største medlemstab

Den samlede foreningsidræt oplevede i 2016 en tilbagegang på 1.103 medlemmer. Den mindre samlede tilbagegang skyldes således en tilbagegang hos Dansk Firmaidrætsforbund, men det er alligevel, relevant at se nærmere på hvilke aktiviteter, der har oplevet den største tilbagegang i medlemstallet fra 2015 til 2016.

I nedenstående tabel kan de fem idrætsaktiviteter, som har oplevet den største tilbagegang i medlemstallet i 2016, aflæses.

Tabel 9 - Største aktivitetstilbagegange i foreningsidrætten, 2015-2016

Aktivitet	2015	2016	Udvikling	Udvikling i pct.
Gymnastik	323.769	310.414	-13.355	-4,1%
Atletik	17.558	11.341	-6.217	-35,4%
Fodbold	372.641	366.426	-6.215	-1,7%
Skydning	67.449	62.609	-4.840	-7,2%
Ridning	69.681	67.780	-1.901	-2,7%

Den idrætsaktivitet, der har mistet flest medlemmer i løbet af 2016, er gymnastik, som oplever en samlet tilbagegang på 13.355 medlemmer, svarende til 4,1 pct. af medlemmerne. Gymnastik har i en længere årrække oplevet tilbagegang i medlemstallet, og der er således fortsat intet der tyder på, at denne udvikling er ved at ændre sig. En stor del af forklaringen skal dog findes i den ændrede registrering af 'fitness'-aktiviteten, hvilket der er redegjort for tidligere i rapporten.

Tabellen viser ligeledes, at der, udover den tekniske tilbagegang for skydning, er sket et relativt stort medlemstab indenfor atletik, som er gået 6.217 medlemmer tilbage. Dette svarer til hele 35,4 pct. af medlemmerne, og er derfor et stort medlemstab. Det skal dog understreges at "løbe-aktiviteten" fortsat er en aktivitet i vækst, hvorfor mange foreninger dels registrer deres medlemmer lidt anderledes, men også har haft et større fokus på motionsløbere i de senere år. Dette har resulteret i stigninger blandt motionsløbere, men omvendt også betydet en tilbagegang for de mere klassiske atletik-discipliner. Man skal derfor begynde aktivt at overveje hvordan, fremtidens atletikmiljø skal se ud i Danmark, medmindre man ønsker alt skal være løb. En aktivitet vi tidligere har set, oplevede fremgang.

BEVÆG DIG FOR LIVET

DIF og DGI har i samarbejde lanceret visionen Bevæg dig for livet. En del af denne ambitiøse vision er, at der skal langt flere medlemmer ind i idrætsforeningerne. Der er de årlige medlemstal selvsagt en god indikator for hvordan dette arbejde går. I dette kapitel kigges der således lidt nærmere på Bevæg dig for livet-aktiviteterne, hvorfor medlemstallene her således er rensset for overlap imellem DIF og DGI, mens Firmaidrættens tal slet ikke tæller med her. Det skal også understreges, at selvom en given aktivitet oplever vækst eller tilbagegang kan det ikke nødvendigvis spores direkte til visionen. En del af arbejdet i visionen omhandler f.eks. klubudvikling eller udvalgte projekter/koncepter i de givne idrætter. I disse tal bliver det dog hele aktiviteten, hvor eksempelvis fodbold kan bruges som eksempel. I visions-regi er der tale om Fodboldfitness, men da der ikke er tal på Fodboldfitness alene, bruges det samlede tal for fodbold-aktiviteten.

Tabel 10 – Medlemsudvikling for Bevæg dig for livet, 2015-2016

Aktivitet	2015	2016	Udvikling (2015-2016)	Udvikling i pct.
Fitness	118.028	144.776	26.748	22,66%
Løb	41.509	45.015	3.506	8,45%
Badminton	116.169	118.149	1.980	1,70%
Floorball	7.251	8.681	1.430	19,72%
Kano/Kajak	27.863	28.294	431	1,55%
Cykling	42.999	43.431	432	1%
Volleyball	17.346	17.216	-130	-0,75%
Håndbold	107.733	107.012	-721	-0,67%
Tennis	70.540	69.780	-760	-1,08%
Fodbold	350.758	345.256	-5.502	-1,57%
Total	900.196	927.732	27.414	3,06%

Tabellen viser, at aktiviteterne under Bevæg dig for livet, samlet set har oplevet en medlemsvækst på 27.414 medlemmer, svarende til en stigning på 3 pct. Det skal dog bemærkes, at 'fitness' står for langt størstedelen af væksten, mens også løb, badminton og floorball har oplevet gode vækster i det forgangne år. I den anden ende er det især fodbold der trækker ned. Når visionen nu går ind i endnu et år, er det således tydeligt at se, at selvom der sker stigninger i udvalgte idrætter, er der fortsat et stykke vej før målsætninger er nået, men at man er på rette spor. Tabellen, og de øvrige tabeller i rapporten i øvrigt, bekræfter at sporet med motionsprægede aktiviteter er den rette vej at gå, og såfremt man formår at fortsætte de positive takter ovenstående tabel viser, bliver det spændende at følge disse aktiviteter i de kommende år.

UDVIKLING FOR DIF OG SPECIALFORBUNDENE

Det følgende afsnit omhandler hovedtrækkene for udviklingen blandt DIF og DIF's 61 specialforbund. Som tidligere nævnt er det langt fra muligt at afrapportere samtlige oplysninger på 61 specialforbund, hvorfor kun de overordnede udviklingstræk afrapporteres. Der henvises til www.dif.dk/medlemstal, som tilbyder mange muligheder for at se nærmere på både disse og mange flere fakta omkring forenings- og medlemstallene.

Indledningsvis kigger afsnittet nærmere på hvilke af DIF's specialforbund, der har oplevet den største vækst og tab. Dernæst ses der nærmere på medlemsudviklingen i de fem alderskategorier, der benyttes i CFR.

Største medlemsvækst

Som tidligere afrapporteret gik DIF samlet set 9.390 medlemmer frem i 2016 i forhold til 2015. Denne fremgang er dog ikke spredt ud over samtlige af DIF's 61 specialforbund. Der var medlemsfremgang at spore blandt 30 ud af DIF's 61 specialforbund, hvilket betyder at ca. halvdelen af specialforbundene oplevede en fremgang i medlemstallet.

I nedenstående tabel kan de fem specialforbund, som oplevede den største numeriske vækst fra 2015 til 2016, aflæses.

Tabel 11 – De fem specialforbund i DIF med størst numerisk medlemsvækst

Specialforbund	2015	2016	Udvikling	Udvikling i pct.
Danmarks Gymnastik Forbund	177.395	190.461	13.066	7,4%
Badminton Danmark	79.618	87.157	7.539	9,5%
Dansk Vægtløftnings-Forbund	8.614	11.043	2.429	28,2%
Dansk Svømmeunion	183.204	184.717	1.513	0,8%
Danmarks Basketball-Forbund	11.428	12.886	1.458	12,8%

Tabellen viser, at det specialforbund som har oplevet den største stigning i medlemstallet er Danmarks Gymnastik Forbund med en stigning på hele 13.066 medlemmer, svarende til 7,4 pct. flere medlemmer i forhold til 2015. Forbundet har igennem de sidste år oplevet en meget stor vækst, hvor der siden 2012 er kommet hele 38.947 flere medlemmer i forbundet, hvilket også svarer til en stigning på 25,7 pct. på en forholdsvis kort årrække. Danmarks Gymnastik Forbund har som eneste specialforbund under DIF, aktiviteten "Fitness" – hvilket er en stor del af forklaringen på forbundets fremgang siden 2012. Hele 21.968 flere fitnessmedlemmer har Danmarks Gymnastik Forbund fået siden 2012, og bare i det forgangne år, er antallet af fitnessmedlemmer steget med 7.398 medlemmer, hvilket bringer det samlede antal fitnessmedlemmer i forbundet op på 35.084, hvoraf langt de fleste er voksne (25-59) og seniorer (60+). Det er således også i disse to aldersgrupper, at stigningen i det forgangne år skal findes. Voksne (25-59) steg med 4.940 medlemmer, mens seniorer (60+) steg med 1.734 medlemmer. En del af forklaringen på stigningen blandt fitnessmedlemmer hos forbundet, skal dog findes i, at der i år er kommet over 100 foreninger, som udbyder fitness i forbundet. Dette er tidligere i rapporten blevet uddybet. Udover denne fitness-stigning, som også tidligere er berørt i denne rapport, er det også værd at bemærke at gymnastik-aktiviteten ligeledes har oplevet en vækst hos Danmarks Gymnastik Forbund, hvor der er kommet 5.668 yderligere gymnastikmedlemmer i det forgangne år. Stigningen i gymnastik skal især findes i de yngre årgange, hvor der er kommet 9.600 yderligere medlemmer under 18 år, hvilket er en imponerende vækst, som et faldt i antallet af voksenmedlemmer ikke kan ændre synet på.

Den næststørste vækst i antallet af medlemmer i det forgangne år skal findes hos Badminton Danmark. Da Badminton Danmark og DGI Badminton sammen besluttede sig for at åbne Udvikling Badminton, som et fælles udviklingscenter i regi af Bevæg Dig For Livet, var det netop med det ønske, at få vendt en mange-årig nedgang i medlemstallet.

Badminton Danmark har i år haft succes med at få vendt den meget negative kurve. Det skal dog bemærkes, at størstedelen af fremgangen i Badminton Danmark skyldes, at overlappet imellem Badminton Danmark og DGI Badminton er vokset kraftigt, da en del af indsatsen i Bevæg Dig For Livet har været at sikre fællesregistrering af foreninger. Dette kommer også til udtryk ved, at Badminton Danmarks foreningstal er steget med 50 i det forgangne år, hvilket dækker over en række foreninger fra DGI, mens enkelte er nyåbnede. Dertil kommer at der blandt de 573 foreninger, som Badminton Danmark havde i 2015, er lukket 24. Det skal dog understreges, at hvis man kun kigger på de foreninger som også var i Badminton Danmark i 2015 er der også sket en stigning i medlemstallet blandt disse, dog kun en mindre stigning på under 1.000 medlemmer, men i et forbund, som i de senere år har mistet omkring 5.000 medlemmer om året, er dette alligevel tilfredsstillende.

Stigningen i Dansk Vægtløftnings-Forbund er primært af teknisk karakter, da en større forening som i 2015-medlemstallene ikke talte med hos forbundet, igen i 2016 tæller med hos forbundet, hvorfor der er tale om en teknisk fremgang fremfor en reel fremgang.

Største medlemstab

Det var ca. halvdelen af DIF's 61 specialforbund som oplevede et medlemstab af en eller anden størrelse i det forgangne år. I det følgende afsnit kigges der nærmere på hvilke fem specialforbund som oplevede det største medlemstab i 2016. Disse fem specialforbund kan aflæses af tabellen herunder.

Tabel 12 – Specialforbund med det største numeriske tab i 2016.

Specialforbund	2014	2015	Udvikling	Udvikling i pct.
Dansk Boldspil-Union	336.713	332.131	-4.582	-1,4%
Dansk Skytte Union	35.273	31.578	-3.695	-10,5%
Dansk Arbejder Idrætsforbund	60.229	56.992	-3.237	-5,4%
Dansk Ride Forbund	68.934	67.030	-1.904	-2,8%
Dansk Golf Union	152.103	150.460	-1.643	-1,1%

Tabellen viser, at Dansk Boldspil-Union oplever den største numeriske tilbagegang, med 4.582 færre medlemmer i det forgangne år, svarende til et fald på 1,4 pct. Dansk Boldspil-Union oplever en tilbagegang på tværs af alle aldersgrupper, med undtagelse af senior(60+), hvor forbundet kan registrere en mindre fremgang. Det er dog især på børn (0-12 år) og unge (13-18 år), at forbundet har mistet medlemmer i det forgangne år, med en tilbagegang på hhv. 1.465 og 2.323 for de to aldersgrupperinger. Tilbagegangen er forholdsmæssigt lige stor for begge køn i fodbolden.

Dansk Skytte Union har efter flere års tilbagegang i forbindelse med udmeldelsen af Dansk Flugtskydnings Forbund fortsat en tilbagegang i medlemstallet, hvor forbundet mister over 10 pct. af medlemmerne. Tilbagegangen skal fortsat forklares med udmeldelse af flugtskydningsklubber og jagtforeninger. De 36 klubber som ikke længere er medlem af Dansk Skytte Union i forhold til 2015, repræsenterede alene i 2015 et medlemstal på 4.426, hvorfor der faktisk er fremgang at spore blandt de eksisterende skytteklubber.

Alder

I det følgende afsnit kigges der nærmere på den samlede udvikling i DIF fordelt på de fem officielle aldersgrupperinger, hvorunder der kan indrapporteres medlemmer under i CFR. I det følgende afsnit kigges der på aktiviteten og ikke specialforbundet, hvorfor tallene ikke direkte kan oversættes med det specialforbund aktiviteten typisk tilhører.

I nedenstående tabel kan udviklingen i antallet af medlemmer i de fem respektive aldersgrupperinger aflæses.

Tabel 13 – Udvikling i medlemstallet i de fem aldersgrupperinger

Aldersgruppering	2015	2016	Udvikling	Udvikling i pct.
Børn - 0-12 år	572.459	582.911	10.452	1,8%
Unge I - 13-18 år	248.518	250.135	1.617	0,7%
Unge II - 19-24 år	136.962	133.614	-3.348	-2,4%
Voksne - 25-59 år	637.197	634.339	-2.858	-0,4%
Senior - 60+ år	313.731	317.258	3.527	1,1%

Tabellen viser, at der i DIF er sket en stigning i antallet af børnemedlemmer på 10.452 medlemmer, svarende til 1,8 pct. Fremgangen kommer ovenpå to år med tilbagegang i børnemedlemstallet. Den forholdsvis store stigning betyder også, at antallet af børnemedlemmer faktisk er det højeste registreret i DIF's historie. Dertil kommer, at 2016 for første gang i mange år betød en stigning i antallet af børn samlet i Danmark. På trods af dette er befolkningsandelen af børnemedlemmer steget fra 69,2 pct. i 2015 til 70,4 pct. i 2016, hvilket ligeledes er den højeste befolkningsandel i DIF's historie. Fremgangen blandt børn skal især findes hos Danmarks Gymnastik Forbund med 8.110 flere medlemmer, Badminton Danmark med 2.434 medlemmer og Dansk Svømmeunion med 2.271 flere medlemmer.

Der er ligeledes tale om en fremgang blandt unge i alderen 13-18 år på 1.617 medlemmer. Denne stigning skal ses i lyset af, at befolkningstallet i denne aldersgruppe generelt er faldende, hvilket gør denne stigning endnu flottere. Også i denne aldersgruppe skal stigningen primært findes hos Danmarks Gymnastik Forbund med 2.335 flere medlemmer og Badminton Danmark med 965 flere medlemmer i aldersgruppen. Det skal dog også bemærkes, at Dansk Boldspil Union i denne aldersgruppe oplevede en tilbagegang på 2.323 medlemmer.

Det omvendte er således tilfældet i aldersgruppen 19-24 år, hvor DIF har oplevet en tilbagegang på 3.348 medlemmer, men hvor der er tale om en voksende befolkningsgruppe. Dette betyder således at andelen i befolkningen er faldet fra 29,8 pct. i 2015 til 28,8 pct. i 2016. I denne aldersgruppe har en lang række specialforbund oplevet tilbagegange, og selvom den største tilbagegang findes hos Dansk Boldspil Union med 696 færre medlemmer, kan hele 41 ud af 61 specialforbund melde om en tilbagegang i denne aldersgruppe – og kun fire kan melde om en fremgang på over 100 medlemmer, nemlig Badminton Danmark med 636, Dansk Atletik Forbund med 135, Dansk Tennis Forbund med 117 og Dansk Kickboxing Forbund med 106 flere i aldersgruppen. Især i Københavns Kommune er der sket et stort fald i medlemstallet, hvor der er 2.713 færre i denne aldersgruppe. Dette fald skal ses i lyset af, at befolkningstallet for Københavns Kommune i netop denne aldersgruppe er stigende. Dette skyldes, at i netop denne aldersgruppe flytter mange til København for at studere, arbejde eller lignende hvorfor foreningerne skal være bedre i stand til at tage imod tilflyttere. Det forgangne år, har dette dog ikke være tilfældet, hvorfor der er sket dette fald på hele 16,8 pct. af medlemmerne.

Blandt voksne (25-59 år) er der for tredje år i træk tale om en medlemstilbagegang, hvor medlemstallet fra 2015 til 2016 er faldet med 2.858, svarende til et fald på 0,4 pct. Faldet skal især findes i Dansk Skytte Union, som tidligere beskrevet fortsat oplever udmeldelse af flugtskydnings- og jagtforeninger. I denne aldersgruppe har Dansk Skytte

Union tabt 2.414 medlemmer. Dertil kommer at Dansk Golf Union har mistet 1.786 medlemmer og Dansk Svømmeunion har mistet 1.229 medlemmer i alderen 25-59 år. Hvis man kigger på selve de aktiviteter medlemmerne dyrker er der sket en stor stigning i antallet af fitnessmedlemmer i DIF, hvor der fra 2015 til 2016 er sket en stigning på 14.041 fitnessmedlemmer, svarende til en stigning på 41,9 pct. Fitness er derfor nu den tredjestørste voksenaktivitet i DIF, kun overgået af fodbold og golf, og blandt voksne alene er der 47.544 medlemmer i DIF, som dyrker fitness i foreningsregi.

Den sidste aldersgruppe i CFR-systemet er seniorer på 60 år eller ældre. I denne aldersgruppe har DIF oplevet en medlemsvækst på 3.527, svarende til en stigning på 1,1 pct. Det er således endnu et år med flere seniormedlemmer i DIF-idrætten. Man skal dog huske på, at befolkningstallet for 60+ i Danmark er stærkt stigende, hvilket forklarer en del af stigningen, og hvis man sætter befolkningstallet i relation til medlemstallet, er der da også tale om en lavere andel, fra 22,2 pct. i 2015 til 22,1 pct. i 2016. Med i dette tal skal man dog huske på, at årsagen til den voksende befolkningsgruppe især er, at danskerne lever længere. Man kan derfor med en vis ret antage, at der kommer flere medlemmer omkring 60-70 år, mens der stadig er udfordringer med de allerældste i vores samfund. Det er således også fortsat denne aldersgruppe hvor DIF har dårligst fat.

Stigningen i det forgangne års medlemstal er især at finde i Badminton Danmark, der fortsætter flere års seniorfremgang, med en stigning på 1.616 medlemmer. På aktivitetssiden er det dog også i denne aldersgruppe aktiviteten fitness, som har oplevet den største fremgang med 3.831 flere seniormedlemmer.

Blandt seniorer er der ingen nævneværdige tilbagegange, som er af en sådan størrelse, at det giver mening at fremhæve dem.